

Landbrugskrisen.

a. Kornpræference.

Landbrugskrisen, der i første Omgang særlig ramte Balkanlandene, gav Anledning til, at disse Lande tog Spørgsmaalet om deres Eksport-Interesser op til Drøftelse, ligesom de paa internationale Konferencer slog til Lyd for Etablering af særlige Ordninger til Afhjælpning af Krisen. De fremsatte Forslag gik ud paa at fremme Afsetningen af Korn fra de sydøsteuropæiske Lande, dels ved Ydelse af en Toldpræference, dels paa anden Maade.

Toldpræferencen var allerede blevet drøftet paa den internationale Conference i Februar-Marts 1930 angaaende Toldfred, hvor imidlertid Betænkelighederne ved en saadan Præference straks meldte sig, idet den forudsætter en Undtagelse fra Mestbegunstigelsesklausulen, hvortil Samtykke maatte indhentes fra de mestbegunstigede Lande, navnlig fra Hovedleverandørerne af Korn, d. v. s. de oversøiske Lande.

De direkte interesserede Stater fortsatte deres Bestræbelser for at fremme Tanken og afholdt i den Anledning en Række Konferencer, nemlig i Bukarest (Juli 1930), i Sinaia (Juli 1930), i Warszawa (August 1930) og i Belgrad (Oktober 1930), hvor man samtidig drøftede andre Midler, herunder Organisation af Kornhandelen, ensartet Statistik, Rationalisering af Landbrugskredit etc.

Paa Folkeforbundets 11. Forsamling forrige Aar gik den rumænske Handelsminister, Madgearu, stærkt ind for Præferencetanken (jfr. Udenrigsministeriets Aarbog 1930, Side 18 ff.).

Spørgsmaalet blev henvist til Behandling paa Konferencen angaaende en økonomisk Fællesaktion, og i Overensstemmelse hermed blev Præferencen drøftet paa den 2. Konferences 1. Møde (November 1930), hvor den rumænske Handels- og Industriminister, Manolesco, fremførte Sagen og i Bulgariens, Polens, Rumæniens, Ungarns og Jugoslaviens Navn fremsatte de nærmere præciserede Krav med Hensyn til Præferencebehandling.

Spørgsmaalet blev gjort til Genstand for Udvalgsbehandling, men fik en noget kølig Modtagelse. Der blev afgivet en Beretning, hvori Udvalget udtalte, at man, bortset fra Spørgsmaalet om selve Principets Anvendelse, var blevet enige om følgende Punkter:

- 1) Præferencebehandling vilde være at betragte som en betinget, undtagelsesvis og begrænset Afvigelse fra Mestbegunstigelsesklausulen, som bør være den normale Regel for den internationale Handel.
- 2) Behandlingen skulde alene omfatte Korn (Hvede, Majs, Byg, Havre og Rug og deres Produkter).
- 3) Præferencebehandlingen vilde ikke kunne skade de oversøiske Landes Eksportinteresser, idet disse stadig vedbliver at være Hovedleverandør til Europa, hvis Produktion langt fra er tilstrækkelig. Præferenceordningen burde kun indføres i Forstaaelse med de mestbegunstigede Lande og kun kunne anvendes med deres Samtykke; Stater, som for Øjeblikket er bundne ved bilaterale Handelstraktater paa Basis af Mestbegunstigelsesklausulen, burde derfor som en Undtagelse fra Mestbegunstigelsesklausulen anerkende en Præferenceordning tilstaaet under ovenstaaende Betingelser.
- 4) Præferenceordningen burde i ingen Henseende kunne bringe Beskyttelsen af de indførende Landes Landbrugsinteresser i Fare eller skade Landbrugerne i disse Lande, da de udførende Lande ikke forlanger noget Offer fra disses Side. Afsætningen af den europæiske Udførsel under Præferencevilkaar burde ikke forøge den samlede Mængde Korn, som de saakaldte Industrilandene sædvanligt aftager. De producerende Lande har ikke i Sinde at forøge deres Kornproduktion, da Verdensproduktionen allerede overstiger Forbruget.
- 5) Præferenceordningen skulde kun gives for Mængder, som begrænses enten